

Toimintakertomus 2011

Johtokunnan toiminta

MTK Keski-Suomen johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin Jarkko Pakkanen Jyväskylästä ja varapuheenjohtajaksi valittiin edelleen Kalle Hankamäki Jämsästä. MTK:n valtuuskunnassa oli liiton edustajan puheenjohtajan lisäksi Tommi Lunttila Äänekoskelta. Tommi Lunttila on samalla MTK:n valtuuskunnan toinen varapuheenjohtaja. Johtokunta kokoontui vuoden aikana kymmenen kertaa, joista yksi oli Itä-Suomen liittojen alueella järjestetty MTK:n rakenneseminaari ja toinen oli yhdistetty joululounas ja palautekeskustelu johtokuntatyöskentelystä. Liiton työvaliokuntaan kuuluivat Jarkko Pakkanen, Paula Pusa, Kalle Hankamäki ja Hannu Kainu.

Johtokunnan kokousten asioista koko vuoden läpi kantanut teema maatalouspolitiikan ohella oli järjestön rakenne ja markkinoilla tapahtuneet muutokset. Osana järjestön rakenneasiaa oli Itä-Suomen MTK-liittojen alueella toteutettu toimihenkilöiden osaamiskartoitus. Lihan osalta huono tuottajahinta ja kannattavuus olivat jo tuttuja aiheita. Johtokunnassa käytiin vuoden aikana läpi liiton talous- ja henkilöstöasioiden ohella mm. eri tuotantosuuntien, investointien, vaihemaakuntakaavojen, politiikan, sosiaalipolitiikan ja tukivalvontojen ajankohtaisia asioita. Valtuuskunnan kokousvalmistelut veivät myös osansa johtokunnan ajasta.

Järjestötyö

Liiton kevätkokous pidettiin huhtikuussa ja syyskokous joulukuussa. KoneAgriassa MTK Keski-Suomi oli mukana MTK:n ja Maaseudun Tulevaisuuden yhteisellä osastolla. Maaseutugaala pidettiin marraskuussa Martin Kievarissa. MTK Keski-Suomi oli mukana järjestämässä tapahtumaa, jossa palkittiin mm. investoineita viljelijöitä. Paikalla oli reilu sata henkilöä. Illan menusta vastasivat Keski-Suomen keittiömestarit. Työtä kotimaisen ja lähiruuan hyväksi tehtiin myös mm. yhteistyössä Jyväskylän ammattikorkeakoulun ProRuokakulttuuri –hankkeen kanssa, jossa tuottajaliiton edustaja on hankkeen ohjausryhmässä.

Tuote- ja sektorikohtaisten valiokuntien tehtäviä hoitivat Itä-Suomen tuottajaliittojen yhteiset valiokunnat, joita ovat maitovaliokunta, viljavalioikunta, lihavalioikunta, maaseutuyrittäjävalioikunta, luomuvaiokunta, verovaliokunta, ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta, sosiaalivaliokunta sekä kuluttajatyöryhmä. Keski-Suomessa ainoana omana valiokuntana toimii maaseutunuorten valiokunta, joka kokoontui kolme kertaa virallisiin kokouksiin.

Maaseutunuorten Syysparlamentin pidettiin Mikkelissä 18.–19.11.2011. Keski-Suomesta oli mukana Tero Lahti ja Tommi Lunttila. Maaseutunuorten valiokunnan edustaja osallistui myös kevätparlamenttiin, joka pidettiin Espoossa 28.3.2011. Maaseutunuorille järjestettiin järjestökoulutuksen puitteissa valtakunnallinen SporttiStartti –tapahtuma Jämsän Himoksella 18.-19.3.2011, johon osallistui Keski-Suomesta 23 maaseutunuorta. Samassa yhteydessä pidettiin Itä-Suomen alueen yhteinen nuorten valiokunnan tapaaminen. Tuottajayhdistysten MaNu-yhteyshenkilö toimintaa maaseutunuorten asioiden hoidosta ja yhteydenpidosta yhdistyksen alueella jatkettiin. Maaseutunuorille järjestettiin tapaaminen Wanhoissa Wehkeissä Karstulassa 11.11.2011. Osallistujia on 33 henkilöä.

Liiton toimi- ja luottamushenkilöt osallistuivat tuottajayhdistysten kevät- ja syyskokouksiin. Tuottajayhdistysten puheenjohtajille ja sihteereille järjestettiin ajankohtaispäivä lokakuun alkupuolella. Kaksipäiväinen tapahtuma järjestettiin yhdessä MTK Etelä-Savon, MTK Pohjois-Savon ja MTK Pohjois-Karjalan kanssa. Alkuvuodesta järjestettiin pari tuottajayhdistysten kehityskeskustelua, mutta tavoitteeksi asetettua määrää ei saavutettu. Kehityskeskustelussa käydään läpi yhdistyksen ja johtokunnan toimintaa sekä taloudellisia resursseja. Keskusteluja on tarkoitus jatkaa vuonna 2012. Lokakuun alussa toteutettiin neljännen kerran jäsenkirjeen lähettäminen kaikille jäsenille. Ajankohtaisten asioiden lisäksi kirjeessä oli alennuslippu KoneAgria-näytteelyyn ja yhteistyötahojen materiaalia. Lisäksi tuottajayhdistyksille tehtiin valmiita jäsenkirjepohjia yhdistyksen jäsenviestintää varten.

Järjestön peruskoulutuksia järjestettiin yhteistyössä Itä-Suomen alueen tuottajaliittojen, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Etelä-Savon kanssa. MTK Start 2 -viestintäkurssi järjestettiin 1.–

2.12.2012 Kuopiossa. Ympäristöasiamiehille järjestettiin koulutus Varkaudessa 12.2.2011. EU-avustajille pidettiin koulutus päätukihakuun liittyvistä asioista 25.3.2011. EU-avustajien lisäksi koulutukseen osallistui ELY-keskuksen ja kuntien viranomaisia sekä ProAgrian neuvoja. Vakuutettuja EU-avustajia määrä vähenee joka vuosi ja 2011 heitä oli Keski-Suomessa 38 henkilöä. Valvonta-avustajia toimii Keski-Suomessa noin kymmenen. Osa johtokunnan jäsenistä ja toimihenkilöistä osallistui Pellervon tulevaisuusseminaareihin.

Edunvalvonta

Maatalouspolitiikassa päähuomio oli vuoden 2014 uudistuksessa. Keväällä nimettiin edustajia uudistusta valmisteleviin työryhmiin. Maakunnallisesti merkittävä oli maataloushallinnon tulevan uudistuksen ns. maksajaviraston valmistelu. Lisäksi jo totuttuun tapaan pienille tiloille painottuneet pinta-alavalvonnat aiheuttivat Keski-Suomessa paljon seuraamuksia. Sähköisessä tukihaussa oli viljelijällä ensimmäistä kertaa mahdollisuus tehdä myös karttakorjauksia. Karttamuutoksia tehtiin odotettua vähemmän. Erityisesti huomioitavaa oli, että näistä korjauksista vain noin kymmenen prosenttia meni ristiintarkastukseen, kun paperikartalle tehdyistä korjauksista ristiintarkastukseen meni yli puolet. Maatalouspolitiikkaa hoidettiin yhteydenpidolla MTK:n johtokunnan jäseniin, keskusliiton toimihenkilöihin, MMM:n virkamiehiin sekä ministereiden ja kansanedustajien kautta.

MTK Keski-Suomi oli mukana Keski-Suomen kolmannen vaihemaakuntakaavan Turvan valmistelutyössä. Tavoitteena on turvata Keski-Suomen maakunnassa turvetuotannon tarpeet sekä turvata suojelullisesti arvokkaat suoluonnon kohteet. Vaihekaavaan liitetään myös selvitys potentiaalisista tuulivoima-alueista Keski-Suomessa. Kaavan luonnos tuli nähtäville ja samalla lausunnoille vuoden 2011 lopulla. Jo aiemmin pyydettiin kommentteja tuulivoimapuistoja koskevaan selvitykseen. Laajakaista kaikille –hankkeen toteutus eteni noin kymmenen kunnan osalta. Toteutusvaiheessa oltiin vasta Kinnulassa ja Multialla. Äänekoskea ja Laukaata lukuun ottamatta toteuttajana laajakaistahankkeissa on osuuskunta Kuuskaista. Ympäristö- ja maapolitiikan kokonaisuuteen liittyy myös kantaverkkoyhtiö Finngrid Oy:n 400 kV sähkölinjahanke Keski-Suomesta Oulujoelle. Hanke on ympäristövaikutusten arviointivaiheessa ja varsinainen linjan rakentaminen alkanee vuonna 2017. MTK Keski-Suomella on edustaja hankkeen YVA-ohjausryhmässä.

Ympäristöpolitiikan sektorilta tuottajaliittoa työllistivät toimintakertomusvuoden aikana edelleen myös kotieläintilojen ympäristölupa-asiat sekä kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset. Ainakaan vielä ELY/AVI-uudistus ei tuonut Keski-Suomen helpotusta ympäristölupaongelmiin. Olimme edustettuna myös Petäjävedelle perustettuun Pengerjoen kuormitusta selvittävän työryhmään. Selvityksen ja kesän aikaisen vesinäytteiden oton rahoitti Vapo. Selvityksen kirjoitustyö jatkui vuoden 2012 puolelle asti. Lisäksi olimme mukana Saarijärven reitille perustetussa toimikunnassa, jonka tarkoituksena on etsiä parannuskeinoja vesistön tilaan.

Ympäristö- ja maapolitiikan hallinnon alalla tuottajaliitolla oli edustus maakuntakaavoitustyöryhmien lisäksi maakunnan vesienhoidon yhteistyöryhmässä, vesipuitedirektiivin toimeenpanon ohjausryhmässä sekä Kymijoen-Suomenlahden ja Kokemäenjoen-Selkämeren vesienhoitoalueiden vesienhoitosuunnitelmien ja niiden toimeenpanon valmistelussa, maakunnan kulttuuriympäristötyöryhmässä, Saarijärven vesireitin neuvottelukunnassa ja luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelun työryhmässä. Saarijärven reitin vesistöasiat ovat olleet esillä myös Jyväskylän ammattikorkeakoulun luonnonvarainstituutin MAISA-hankkeessa, jonka ohjausryhmässä on tuottajaliiton edustus.

Tuottajaliittojen sosiaalivaliokuntien koulutuspäivät järjestettiin elokuun alussa Jyväskylässä. Tuottajajyhdistyksiä aktivoitiin kiinnittämään huomiota MYEL-työtulon riittävyteen ja lomituksen paikallisten lomitusyhteistyöryhmien toimivuuteen.

Tuki- ja verokoulutukset toteutettiin osana Hinkalo-hanketta. Helmikuussa järjestettiin 10 veroinfoa. Kouluttajana toimi Hannu Vuoriniemi. Erityisesti metsäverotuksen erilaiset määräaikaiset veropaudet kiinnostivat jäsenistöä. Koulutuksiin osallistui noin 200 henkilöä. Tukihakukoulutuksia pidettiin viidellä paikkakunnalla. Tukihakukoulutusten osallistujamäärä oli tilaisuuksien vähenemisestä johtuen selvästi aiempaa pienempi. Toisaalta tukijärjestelmässä ei ole ollut merkittäviä muutoksia parin viimeisen vuoden aikana. Valtakunnallisesti toteutettiin kolmannen kerran sähköinen tukihaku, jota keskisuomalaiset viljelijät käyttivät muuhun Suomeen verrattuna keskimääräistä aktiivisemmin.

TÄKY+ -hanke toteutti maaliskuussa viisi sähköisen tukihauksen koulutustilaisuutta eri puolilla Keski-Suomea.

Hanketoiminta

Liiton kehittämistyötä jatkettiin vuoden 2008 lopussa käynnistyneellä TÄKY –maatilat kehittyvät hankkeella, joka muuttui alkuvuonna jätetyn muutos- ja jatkoaikahakemuksen myötä TÄKY+ –maatilat kehittyvät hankkeeksi. Oman hankkeen lisäksi MTK Keski-Suomella on edustus Maitoa ja naudanlihaa Keski-Suomesta, Hinkalo- ja Maisa-hankkeiden ohjausryhmissä. Näiden hankkeiden kanssa tehdään myös paljon yhteistyötä.

TÄKY -hankkeen toiminta keskittyy maatilayritysten omistajanvaihdoksiin ja taloushallintaan, maatalouden ympäristöasioihin sekä paikallisista tarpeista lähtevän yhteistoiminnan aktivointiin. Tavoitteena on parantaa maatilayritysten kilpailukykyä, ammatillista osaamista ja hyvinvointia sekä löytää mahdollisuuksia positiiviseen kehittymiseen. Vuonna 2011 järjestettiin yhteensä 138 koulutustilaisuutta, joista 42 teemapäivää ja 12 pienryhmätilaisuutta. Osallistujille pidettiin vuoden aikana 70 sukupolvenvaihdosvalmennusta ja yksitoista ympäristökatselmusta. Oppilastyöpäiviä (8 h) vuonna 2011 muodostui 558 kpl. Hankkeen koulutuksiin osallistui vuoden aikana yhteensä 273 henkilöä, joista 181 miestä ja 92 naista. Hankkeen toimintaa on edelleen markkinoitu tuottajayhdistyksille etenkin paikallisen toiminnan aktivoimiseksi. Hankkeen ohjausryhmä piti vuoden aikana viisi kokousta.

Jäsenedut

MTK Keski-Suomella oli jäsenetusopimukset kahden lakitoimiston, Nordius-ketjuun kuuluvan asianajotoimisto Halonen & Lakka Oy:n ja asianajotoimisto Erkki Urtin kanssa. Teollisuustuotteita, tarvikkeita, varaosia ja työvaatteita hankittaessa kannattaa käyttää Etra Oy:n, Würth Oy:n sekä AGA:n jäsenetuja. Etran ja Würth'in kanssa on sovittu tuoteryhmäkohtaiset alennukset, jotka myönnetään Keski-Suomen alueen myymälöissä. AGA:n kaasuista ja pullovuokrasta myönnetään jäsenalennus kaikissa Keski-Suomen alueen myyntipisteissä. Näiden lisäksi on Nettitieto Oy:n kanssa jäsenetusopimus Farminetti-palvelusta, joka kattaa maaseutuyrityksen sähköposti ja kotisivupalvelut ylläpitöineen. EkoKemin kanssa jäsenetuna on paalimuovijätteen kerääminen maataloilta.

Tilinpäätös

MTK-Keski-Suomi tekee voitollisen tilinpäätöksen vuodelta 2011. Toiminnallinen tulos on 12 250,20 euroa voitollinen. Ennakoitua parempi tulos johtuu joidenkin tuloerien ennakoitua suuremmasta määrästä sekä ennen kaikkea palkkakustannusten kehityksestä, sillä budjetoidusta poiketen Anja Kettunen teki helmikuun alusta alkaen osa-aikaisesti töitä MTK Keski-Suomessa. Toisaalta myös menoerissä oli ennakoimattomia muutoksia, sillä toimisto- ja vuokrakiinteistöjen vastikemaksut nousivat kesällä lähes viidelläkymmenellä prosentilla kesäkuun alussa. Korkojen ollessa edelleen alhaisella tasolla on tuottajayhdistysten jäsenmaksuja edelleen korotettu vuodelle 2012. Kuluvan vuoden osalta omaisuuden tuotto tullee olemaan edellisvuoden tasolla. Suurin kuluerä ovat palkat sivukui-neen. Toimintamenoissa on selvää kasvua vuodelle 2012 johtuen järjestöllisistä tapahtumista sekä panostamisesta järjestötyöhön. Taloudellisen tuloksen riskit liittyvät työntekijöiden mahdollisiin pitkäaikaisiin sairauslomiin, äkillisiin toimintamenoihin, joihin ei ole budjetoinnissa voitu varautua ja eläkevakuutusmaksuihin, joiden lopullinen summa riippuu MTK:n eläkesäätiön sijoitustoiminnan onnistumisesta. Jäsenmaksujen korotus on haaste tuottajayhdistysten taloudelle. Tilanne on kuitenkin parantunut aiemmasta, sillä jäsenmäärän lasku on parin viime vuoden aikana hidastunut ja maksamattomia jäsenmaksuja on ollut aiempaa vähemmän.

Kevätkokous

Liiton kevätkokous pidettiin Pohjoisen Keski-Suomen Oppimiskeskuksessa Äänekoskella 14.4.2011. Paikalla oli 55 osallistujaa, joista virallisia kokousedustajia oli 51 henkilöä 20 tuottajayhdistyksestä ja

6 yhteisöjäsentä. Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Jarkko Pakkanen. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Eija Harju Jämsästä ja sihteeriksi Juha Lappalainen.

Tiina Linnainmaa kertoi aluksi kotitilastaan ja perheestään. Esitelmässä hän kävi läpi MTK:n valtuuskunnan kokoonpanon, tehtävät, näkyvyyden niin julkisuuteen kuin jäsenistöön sekä mahdollisia toiminnan ongelmakohtia. Lopuksi Linnainmaan kertoi ajankohtaisia ruoka-asioita ja maatalouspolitiikkaa.

Keskustelussa keskeisiä esille nousseita asioita olivat maatalouden huono kannattavuus ja alhaiset lihan tuottajahinnat. Tukien osalta puhuttivat rahalliselta arvoltaan eritasoiset emolehmätuotannon tuet eri EU:n jäsenmaissa ja tilatuen lisäosien siirtyminen tasatukeen. Eläinlääkintö EU-tukien pitäisi olla samalla tasolla eri EU-maissa.

Kuluttajien todettiin haluavan lähiruokaa ja naudanlihalla on hyvä kysyntä. Keskustelussa markkinat todettiin lihatalojen tiukasti kilpailluksi taistelutantereeksi, mikä jättää viljelijälle huonon tuottajahinnan. Keski-Euroopassa naudanlihantuottajat saavat 20–30 senttiä kilolta meitä parempaa tuottajahintaa. Lihaa tuodaan Puolasta Suomeen, vaikka tuottaja saa siellä saman hinnan. Pirkanmaalla on osuuskaupan kanssa keskusteltu puolalaisesta lihasta, mutta kauppa ei ole halukas tulemaan ketjun muiden toimijoiden kanssa samaan pöytään keskustelemaan asioista. Kannattavuuskertoimet ovat huonontuneet kaikilla tuotantosuunnilla viimeisen kymmenen vuoden aikana. Yritystoiminta voi olla useamman vuoden tappiollista ainoastaan kivijalkaa syömällä. Tämä on tällä hetkellä tilanne monelta tilalla.

MTK:n valtuuskunnan osalta pitäisi keskustelun perusteella miettiä sekä rakennetta että kokoonpanoa. Liittojen puheenjohtajat eivät saisi viedä paikkaa muilta valtuuskunnan jäseniltä. Luottamus- ja henkilöpaikkojen jakamista jäsenilojen lukumäärän perusteella esitettiin myös. Toisaalta jäsenmäärä todettiin tuovan myös jotain uskottavuutta järjestölle. Pelkkä tilalukumäärä näyttäisi ehkä vähän pieneltä. Valtuuskunnan puheiden ja viestien vaikuttavuus riippuu myös maatalousministeristä. Jos viesti ei ole yhtenäinen, niin ministerille jää vapaat kädet tehdä haluamiaan päätöksiä. MTK:n johtokunnan tulee toimia valtuuskunnan velvoitteiden mukaan.

Keskustelussa nousi esille myös liiallinen synkistely. Joissain puheenvuoroissa toivottiin edes yritystä nähdä tulevaisuus vähän positiivisemmin. 1970-luvulta lähtien järjestön viesti on ollut sama ja vielä meitä on täällä. Todennäköisesti on vielä meidän jälkeen. Kun pohjanmaalla ajelee, niin jostain niihin traktoreihin on tuloja löydetty. Edunvalvonnan todettiin olevan monesti synkistelyä ja uhkakuvioiden maalailua.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin Keski-Suomen opiston Suolahtisalissa Äänekoskella 7.12.2011. Paikalla oli 73 henkilöä, joista virallisia kokousedustajia oli 69 henkilöä 23 tuottajayhdistyksestä ja 7 yhteisöjäsentä. Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Jarkko Pakkanen. Avauksessaan puheenjohtaja kävi läpi eduskuntavaalien tuloksen, kuluneen kasvukauden, maataloustuotteiden markkinatilanteen, maatalouden kannattavuuden ja eläinaktivistien toiminnan sekä kertasi kuluttajatyön tärkeyden. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Tomi Ahonen Uraisilta ja sihteeriksi toiminnanjohtaja Juha Lappalainen.

Kokouksesitelmän piti MTK:n johtokunnan jäsen Eero Isomaa. Ajankohtaisista metsätalouden asioista alusti MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tirola. Lisäksi lähiruokapiirien toimintaa esitteli JAPA ry:n koordinaattori Anna Sarkkinen.

Eero Isomaan mukaan maatalojen tulokehitys on ollut 2000-luvulla huolestuttava, koska tulot ovat laskeneet koko ajan. Viljasektorin haasteena tulevalle vuodelle on riski tarjonnan lisääntymisestä. Öljykasvialaa tarvittaisiin 100 000 – 120 000 hehtaaria valkuaisomavaraisuuden parantamiseksi sekä viljan ylitarjonnan pienentämiseksi. Näillä näkymin viljatilojen kannattavuus heikkenee ensi vuonna. Maidon tuottajahinta on EU:ssa keskimäärin vähän yli 34 c/l, mikä tarkoittaa Itä-Euroopan mais-

sa yli 30 sentin tuottajahintaa. Tuottajaorganisaatioita koskeva lakipaketti on sovittu EU-tasolla maidon osalta. Seuraavana on vuorossa kansallinen toimeenpano. Isomaa oli huolissaan MMM:n päätöksestä poistaa kiintiövaatimus investointituista.

Sianlihamarkkina on ollut muuttumaton jo yli vuoden huomattavasta kustannusnoususta huolimatta. Keski-Euroopan markkinatilanne sianlihassa on vahvistunut elokuusta lähtien. HKScanin valinta vähentää sianlihan tuotantoa tarkoittaa kylmää kyytiä osalle viljelijöistä, sillä mm. tilan sijainti on merkittävä tekijä valittaessa uusittavia tuotantosopimuksia. Kiinan sianlihamarkkinoille on saatu tie avattua, mutta tässäkin asiassa tanskalaiset näyttävät keräävän suurimman hyödyn. Naudanlihan osalta olemme kriittisellä rajalla omavaraisuuden suhteen. Esimerkiksi Ruotsin omavaraisuus on hieman pienempi, mutta he eivät enää pysty toteuttamaan kotimaisuus-kampanjoita. Naudanlihan hinnoittelun osalta on mielenkiintoista, että lähes kaikki naapurimaat pystyvät maksamaan meitä parempaa tuottajahintaa.

Valtion budjetissa MMM:n hallinnonalalle kohdistamat säästöt vaikuttavat väkisinkin viljelijän tuloihin. Tulee muistaa, että tukirahat ovat aina poliittisten päätösten takana olevaa rahaa. Tämä pätee myös EU:n yhteiseen maatalouspolitiikkaan. Luopumistukeen ja investointien rahoitukseen on tulossa merkittävät säästöt vuodelle 2012. Tulotukien leikkaukset kohdistuvat sikoihin ja siipikarjaan. Energiaverojen palautukseen kohdistuvat säästöt saatiin peruttua maataloustupossa.

CAP-uudistuksen osalta Isomaan viesti oli, että muutoksia nyt esitettyyn malliin tulee. Prosessi kestää pari vuotta ja talouskriisi tuonee vielä oman vaikutuksensa kokonaisrahoitukseen, vaikka kesällä jo muuta sovittiin. Meille tärkeä asia on tuotantoon sidottujen tukien kokonaismäärä. Tuottajaorganisaatiot laajenevat maidosta myös muille toimialoille.

Isomaa kävi läpi elintarvikeketjussa käytettyjen kulutusmenojen jakauman muutosta 2000-luvulla. Kymmenen vuoden aikana tulleesta lisäkasvusta 2,5 mrd. euroa on mennyt kaupalle, kun maataloustuottajien osuus kasvusta on noin 100 milj. euroa. Teollisuuden osuus on samana aikana kasvanut reilun 500 milj. euroa. Kaikesta huolimatta maatalouden tulevaisuuskuva on pitkällä aikavälillä valoisa. Väestönkasvu ja kulutustottumusten muutokset lisäävät ruuan kysyntää. Myös puhdas vesi tulee olemaan niukkuustekijä. Tuotannon vastuullisuus on nouseva trendi. Näitä asioita ovat mm. ilmastonmuutos ja eläinten hyvinvointi.

Mikko Tiirola kertasi hallitusohjelman valmistelua ja hallitusohjelmaa metsätalouden näkökulmasta. Metsätilamaksun tulo saatiin estettyä, mutta eräät tahot eivät ole siitä vieläkään luopuneet. Metsätalouden osalta hallitusohjelmassa on paljon hyviä asioita, mutta leikkaukset ovat maataloutta kovempia. Laki metsänhoitoyhdistyksistä tullaan käymään läpi hallituskauden aikana. Nyt sitä valmistelelee nelihenkinen työryhmä. Metsänhoitoyhdistystä voi tällä hetkellä pitää sellaisena tuottajaorganisaationa, joita maatalouteen ollaan nyt perustamassa. Yksi skenaario on koko metsänhoitoyhdistyslain kumoaminen.

Puukauppa on käynyt markkinatilanteeseen nähden yllättävän vilkkaana ja hintataso on säilynyt kohtuullisen hyvin. Sahatavarakauppaa tehdään Eurooppaan ensi vuoden alkupuolen osalta parin viikon toimitusajalla, mikä tekee markkinoiden ennustamisesta vaikeata. Talvileimikoista on ylitarjontaa, mutta kelirikkoleimikoista on puutetta ja ne säilyttänevät hintatasonsa hyvin kevääseen asti.

Lopuksi Tiirola kertasi MTK:n toimintaa puukauppartelliasta. Jokaisen metsänomistajan tulee käydä läpi omat puunmyyntinsä kartellikaudelta. Kartellissa olivat mukana kaikki kolme isoa toimijaa, jotka on myös asiasta tuomittu. Meiltä puuttuu kuitenkin ryhmäkanneoikeus, jolloin jokainen metsänomistaja joutuu näyttämään oman tappionsa todeksi. Joidenkin mielestä näytöksi riittää vertaus Keski-Euroopan hintatasoon. MTK:n mielestä tähän sisältyy myös riski tappiosta ja oikeudenkäyntikulujen maksamisesta. Jokaisen metsänomistajan pitää miettiä maalaisjärjellä, mikä on ollut yritysten tavoite kartellissa. Kuitupuuvaltaisissa leimikoissa 2000-luvun alussa voidaan löytää näyttöä kartellin vaikutuksista. Samaan aikaan sahojen käyttökatteet tippuivat reilusti painuen hyvin lähelle nollaa. Tästä johtuen jotkut metsänomistajat ovat saaneet tukkivaltaisista leimikoista jopa ylihintaa. Tulee muistaa, että MTK ja metsänhoitoyhdistys eivät tässäkin asiassa toimi metsänomistajan edun vastaisesti.

Anna Sarkkisen mukaan Keski-Suomen ruokapiiritoiminta sai alkunsa Tikkakoskelaisesta kuluttajasta, joka ei saanut lähikaupasta alueen tuottajien tuotteita. Toimintaa on rahoitettu Leader -ryhmien tuella. Tavoitteena on ollut saada kohtuuhintaista lähellä tuotettua ruokaa. Lähiruokapiirissä tuottaja määrää tuotteen hinnan. Piirejä on perustettu Muurameen, Laukaaseen, Jämsään, Keuruulle, Multialle, Korpilahdelle ja Jyväskylän Kypärämäkeen. JAPA:n rooli on ollut luoda raamit toiminnalle. Vapaaehtoisten tulisi pystyä pyörittämään piiriä myös hankkeen loppumisen jälkeen ja näin näyttää myös tapahtuneen.

Volyymit ruokapiireissä ovat vielä pieniä, mutta toiminnalla on saatu vaikutettua ja valistettua kuluttajia. Tuotteiden jako on noin kerran kuukaudessa. Toiminta on vapaaehtoista. Ainoastaan pankkikulut katetaan ylimääräisillä maksuilla. Tilaa on 30–80 kappaletta yhdessä jaossa yhdessä piirissä. Sähköpostilistalla on jokaisessa piirissä noin kahdensadan kuluttajan tiedot. Tilauksen yhteissumma on noin tuhat euroa. Sipuli, valkosipuli, kananmunat ja peruna ovat kysytyjä tuotteita. Ruokapiirin kautta hankittu ruoka ei välttämättä tule kalliimmaksi, jos samalla käyttö on suunnitelmallisempaa ja hukka aiempaa pienempi.

Liiton johtokunnan ja työvaliokunnan kokoukset 2011

13.1.2010 johtokunta

- Järjestäytyminen
- Työvaliokunnan, Itä-Suomen valiokuntien, maaseutunuorten valiokunnan ja säätiön hallituksen jäsenten valinta
- Keski-Suomen ELY – keskuksen maaseutu- ja energia -vastuualueen johtajan tapaaminen

23.2.2011 johtokunta

- Valiokuntavalintojen täydentäminen
- Henkilöstöasiat
- Teurastamotoiminnan tarkkailu Kauhajoen teurastamolla 2011
- Toimintakertomus vuodelta 2010
- Tilinpäätös vuodelta 2010
- Maanomistajaedustus riistanhoitoyhdistysten hallituksissa vuonna 2011
- Liha-alan ajankohtaiskatsaus
- Liiton kevään toiminta ja aikataulu
- Hinkalo –hankkeessa toteutettavan maatalouskampanjan toimenpiteet
- Eläinvalvontojen ohjeistus

23.3.2011 johtokunta, Keski-Suomen ELY-keskus

- Keski-Suomen ELY -keskuksen maaseutu ja energia – osaston ajankohtaiset asiat
- Eduskuntavaalitulaisuus

18.4.2011 johtokunta

- Poski- ja Turva – maakuntakaavojen valmistelun ajankohtaiskatsaus
- TÄKY – hankkeen ajankohtaiskatsaus
- Yhteenveto maatalouden tulo- ja kannattavuustyöryhmän työstä
- MTK:n metsävaltuuskunnan kokouksen yhteenveto
- Melan lomitusasian neuvottelukunnan kokouksen yhteenveto
- Yhteenveto eduskuntavaalien tuloksesta
- Yhteenveto MTK:n valtuuskunnan kokouksesta

30.6.2011 johtokunta

- Henkilöstöasiat
- Jäsenrekisterin tekstiviestipalvelu
- Jäsenen nimeäminen Tilavalvonta- ja lupafoorumiin
- Ajankohtainen poliittinen tilanne
- Kommentit Keski-Suomen tuulivoimapuistoalueisiin
- Jyväskylän yleiskaavan raamilausunto

- MTK:n jäsenyytäväisyystutkimus
- Yhdistysten puheenjohtaja-sihteeripäivät 2011–2012
- Keskimään johtoryhmän tapaaminen

12.9.2011 johtokunta

- Turva – vaihemaakuntakaavan valmistelutilanne
- Ajankohtaiset sosiaalipoliittiset asiat
- Maakunnan yhteistyöryhmän ajankohtaiset asiat
- Henkilöstö- ja talousasiat
- Ajankohtainen poliittinen tilanne
- MTK -Viestin muutokset vuodelle 2012
- MTK:n valiokuntavalinnat vuodelle 2012
- TÄKY+ -hankkeen ajankohtaiskatsaus

1.11.2011 johtokunta

- MTK:n rakenteen kehittäminen
- MTK:n valtuuskunnan kokouksen asiat
- Henkilöstö- ja talousasiat
- Lausunto Keski-Suomen ilmastostrategiaan
- Jäsenhankintakilpailu yhdistyksille loppuvuoden osalta
- Finngrid Oy:n 400 kV:n linjahanke Keski-Suomesta Oulujoelle
- Maatalouslomituksen ongelmia

28.11.2011 johtokunta

- Puheenjohtaja Juha Marttilan ajankohtaiskatsaus
- Toimintasuunnitelma vuodelle 2012
- Talousarvio ja yhdistysten jäsenmaksut vuodelle 2012
- Muut liiton syyskokouksen asiat
- TÄKY+ -hankkeen ajankohtaiskatsaus
- Yhteisöjäsenmaksut vuodelle 2011

Johtokunnan ja valtuuskunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin:

Jäsen	13.1.	23.2.	23.3.	18.4.	30.6.	12.9.	1.11.	28.11.	Yht.
Jarkko Pakkanen	X	X	X	X	X	X	X	X	8/8
Kalle Hankamäki	X	X	X	X	X	X	X	-	7/8
Hannu Kainu	X	X	-	X	X	X	X	X	7/8
Irma Toikkanen	X	X	X	X	X	X	X	X	8/8
Jyrki Savolainen	X	X	X	X	X	X	X	X	8/8
Tiina Heinonen	X	-	-	X	-	X	X	X	5/8
Paula Pusa	X	X	-	X	X	X	X	X	7/8
Jukka Kauppinen	X	X	-	X	X	X	-	X	6/8
Simo Mäkelä	X	X	X	X	X	-	-	X	6/8
Tommi Lunttila	X	-	X	X	X	-	X	X	6/8